

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Zdeňka Kühna, JUDr. Jana Passera, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobce: **Úřad městské části Praha 1**, se sídlem Praha 1, Vodičkova 18, proti žalovanému: **Ing. T. B.**, zastoupený JUDr. Milenou Poljakovou, LL.M., advokátkou v Praze 4, Blažičkova 6/974, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **WSF-DELTA spol. s r. o.**, se sídlem Praha 4, Bohuslava ze Švamberka 10/1228, zastoupená společností KD Beta, a. s., se sídlem Praha 4, Hanusova 31, v řízení o žalobě ve věci kladného kompetenčního sporu,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Žalobní tvrzení

[1] Kompetenční žalobou se žalobce domáhá, aby Nejvyšší správní soud vyslovil, že Úřad městské části Praha 1, odbor výstavby (dále též „stavební úřad“), je správním orgánem, který má v souladu se stavebním zákonem pravomoc „*rozhodnout ve věci investičního záměru Vital Centrum, zdravotnické zařízení hotelového typu, Praha 1 – Nové Město, Lannova*“. Dále navrhuje, aby Nejvyšší správní soud vyslovil nicotnost certifikátu č. 492008002 ze dne 10. 10. 2008, který vydal žalovaný autorizovaný inspektor Ing. T. B., a dále, aby soud předběžným opatřením zakázal stavebníkovi (osoba zúčastněná na řízení) provádět stavební práce.

[2] K tomu žalobce blíže uvedl: Dne 10. 10. 2008 mu oznámila osoba zúčastněná na řízení, společnost WSF-DELTA spol. s r. o., stavbu posouzenou autorizovaným inspektorem postupem podle § 117 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“) a § 9 vyhlášky č. 526/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona ve věcech stavebního řádu. Součástí oznámení byl mimo jiné certifikát vydaný autorizovaným inspektorem. Oznámení se týkalo změny dokončené trvalé stavby občanské vybavenosti, která spočívala ve stavebních úpravách, měnících zdravotnické zařízení na zdravotnické zařízení hotelového typu. Žalobce (stavební úřad) certifikát téhož dne zaevidoval.

[3] Poté žalobce zjistil, že stavební záměr není v souladu s platným územním plánem (což v žalobě podrobněji rozvedl), a že účinky budoucího užívání stavby na okolí (zdroje

tepla, zdroje hluku, dopravní obslužnost, osvětlení a oslunění sousedního domu) nebyly autorizovaným inspektorem ověřeny. Proto bylo třeba, aby stavební úřad ve věci rozhodl.

[4] Žalobce se tedy domnívá, že ve shora uvedené věci vznikl kladný kompetenční spor, ve kterém si dva správní orgány, totiž žalobce a autorizovaný inspektor, osobují pravomoc vydat rozhodnutí o tomtéž právu nebo povinnosti. Ze žaloby mj. vyplývá, že žalobce v rámci dozorové působnosti a výkonu stavebního dozoru a z podnětu dotčených osob zjistil, že při projednání certifikátu byly opomenuty osoby, jejichž vlastnická a jiná práva jsou stavbou dotčena. Autorizovaný inspektor s nimi neprojednal dokumentaci stavby a nevypořádal se s jejich námitkami. Žalovaný nezjistil účinky budoucího užívání stavby na okolí, stavební záměr není v souladu s platným územním plánem. Proto nebyly splněny podmínky ke zkrácenému řízení, o věci neměl rozhodovat autorizovaný inspektor, ale žalobce.

II. Obsah spisů

[5] Ze spisů vyplynulo: Dne 16. 10. 2008 vydal Úřad městské části Praha 1, odbor výstavby, usnesení o tom, že Městská část Praha 1, zastupovaná starostou Ing. Petrem Hejmou, je účastníkem zkráceného řízení dle § 117 odst. 1 stavebního zákona. Dne 20. 10. 2008 vydal tentýž úřad usnesení o tom, že společnost Gold Star Invest, s. r. o., je také účastníkem zkráceného řízení.

[6] Dle Úřadu městské části Praha 1 opomenul autorizovaný inspektor oba subjekty zahrnout do procesu vydání certifikátu na změnu stavby čp. 1235 v k. ú. Nové Město, označené jako Vital Centrum, zdravotnické zařízení hotelového typu. Stavební úřad to odůvodnil tím, že společnost i městská část byly účastníky stavebního řízení podle § 109 stavebního zákona, a to zejména proto, že jsou vlastníky sousedních pozemků a není pochyb, že jejich vlastnická a jiná práva budou navrhovanou stavbou dotčena.

[7] Magistrát hlavního města Prahy, odbor stavební, obě výše uvedená rozhodnutí prohlásil rozhodnutími ze dne 16. 12. 2008 za nicotná z důvodu nedostatku věcné příslušnosti správního orgánu s tím, že zákon vydání takového rozhodnutí nepřipouští. Uvedl, že zkrácené stavební řízení není řízením v pravém smyslu slova, ale jde o alternativu k stavebnímu řízení. Certifikát autorizovaného inspektora nahrazuje stavební povolení v celém rozsahu, jeho účinky nastávají dnem oznámení stavby stavebnímu úřadu. Zkrácené stavební řízení a činnost autorizovaného inspektora je založena smlouvou mezi inspektorem a stavebníkem.

[8] Ustanovení § 117 stavebního zákona neupravuje činnost stavebního úřadu po přijetí oznámení stavby. Stavební úřad pouze oznámení s připojenými povinnými dokumenty eviduje a využívá pro kontrolní prohlídky staveb. Stavební úřad pasivně přijímá oznámení, nemá ani pravomoc ani povinnost kontrolovat jeho obsah a zasahovat proti nedostatkům. Možnost změny nebo zrušení certifikátu je v kompetenci autorizovaného inspektora, může k tomu být vyzván Ministerstvem pro místní rozvoj v rámci státního stavebního dozoru nad činností inspektora, nebo jej k tomu může vyzvat stavebník kvůli odstranění nedostatků spočívajících v provádění stavby v rozporu se zákony a prováděcími předpisy. Stavebník je dále oprávněn podat žalobu v řízení ve věcech občanskoprávních.

[9] Z výše uvedených skutečností dle Magistrátu hlavního města Prahy vyplývá, že stavební úřad neměl ke kontrole a k rozhodnutí pravomoc, jeho rozhodnutí jsou proto nicotná.

[10] Dne 21. 10. 2008 Úřad městské části Praha 1, odbor výstavby, usnesením rozhodl o okamžitém zákazu provádění stavby, a uložil autorizovanému inspektorovi, aby se vypořádal s námitkami opomenutých účastníků a opravil vydaný certifikát. Proti tomu se osoba zúčastněná odvolala.

[11] Rozhodnutím ze dne 15. 12. 2008 Magistrát hlavního města Prahy, odbor stavební, toto usnesení zrušil; dále zastavil řízení o bezodkladném zastavení prací podle § 134 odst. 4 stavebního zákona. Uvedl, že k výše uvedenému rozhodnutí neměl stavební úřad pravomoc.

[12] Dne 13. 1. 2009 vydal Úřad městské části Praha 1, odbor výstavby, usnesení o nezpůsobilosti stavby Vital centrum, zdravotnické zařízení hotelového typu, pro zkrácené stavební řízení.

III. Vyjádření autorizovaného inspektora

[13] Dne 9. 3. 2009 bylo Nejvyššímu správnímu soudu doručeno vyjádření žalovaného autorizovaného inspektora k žalobě. Ten ohledně procesní žalobní legitimace namítl, že žalobce označený jako Úřad městské části Praha 1, odbor výstavby, jehož jménem jedná starosta Ing. Hejma, je subjektem, který neexistuje. Starosta obce může jednat a zastupovat pouze Městskou část Praha 1, nikoli správní orgán, stavební úřad, který řídí a navenek zastupuje vedoucí odboru výstavby. Žalovaný má proto za to, že žalobu podala neoprávněná osoba.

[14] Uvedl dále, že autorizovaný inspektor není správním orgánem, ale soukromou osobou. Vztah mezi autorizovaným inspektorem a stavebníkem je založen soukromoprávní smlouvou. Výsledkem činnosti autorizovaného inspektora není správní rozhodnutí, ale pouze certifikát, který stvrzuje, že stavba může být provedena. Certifikát má povahu soukromoprávního úkonu, ale jeho účinky jsou stejné, jako kdyby stavbu povolil správní orgán. Stavební úřad není oprávněn certifikát měnit nebo jej zrušit.

[15] Autorizovaný inspektor odpovídá za škodu dle § 146 odst. 1 stavebního zákona. Právní následky porušení soukromoprávní smluvní odpovědnosti upravuje občanský zákoník, popř. obchodní zákoník. Jedinou možností, jak přezkoumat certifikát, je občanskoprávní žaloba z titulu vadného plnění závazků z uzavřené smlouvy mezi autorizovaným inspektorem a stavebníkem.

[16] Dozor nad činností autorizovaných inspektorů provádí pouze Ministerstvo pro místní rozvoj, které je oprávněno posoudit výsledek jeho činnosti.

IV. Posouzení tvrzeného kompetenčního sporu

[17] Předem vlastního rozhodování je nutné uvést, že se Nejvyšší správní soud otázkou postavení autorizovaného inspektora, otázkou povahy certifikátu a možných opravných prostředků proti němu ve své rozhodovací činnosti již zabýval.

[18] V rozsudku ze dne 4. 8. 2010, čj. 9 As 63/2010 - 111, vyslovil, že lze „(...)postup autorizovaného inspektora ve zkráceném stavebním řízení označit za veřejnoprávní a výsledkem jeho činnosti je, za podmínky oznámení certifikátu stavebnímu úřadu podle § 117 odst. 1 stavebního zákona z roku 2006, akt, který je způsobilý zasáhnout veřejná subjektivní práva a povinnosti“.

[19] V rozsudku ze dne 28. 7. 2011, čj. 7 As 86/2011 - 102, se Nejvyšší správní soud vyjádřil také k možnosti podání opravného prostředku proti certifikátu. Uvedl, že: „(...)certifikát autorizovaného inspektora vydaný ve zkráceném stavebním řízení (§ 117 stavebního zákona z roku 2006) není přezkoumatelný v odvolacím řízení podle správního řádu; lze proti němu přímo podat žalobu ke správnímu soudu“. Dále k povaze certifikátu autorizovaného inspektora uvedl, že certifikát spadá do definičního vymezení obsaženého v § 65 odst. 1 s. ř. s., tedy pod legislativní zkratku „rozhodnutí“ uvedenou v tomto ustanovení, neboť se jedná o úkon, jímž se – po oznámení stavebnímu úřadu - zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti žalobce.

[20] K postavení autorizovaného inspektora Nejvyšší správní soud v druhém zmiňovaném rozsudku vyslovil, že „jakkoliv je autorizovaný inspektor nepochybně soukromou osobou, je po určitou dobu oprávněn činit úkony podle stavebního zákona a v tomto rozsahu vystupuje jako správní úřad. Tato jeho činnost totiž představuje případ zákonné delegace veřejné správy na soukromou osobu, kterou však vykonává vlastním jménem a na vlastní odpovědnost. Jinými slovy vyjádřeno, za situace, kdy zákonná úprava předpokládá stejné právní a faktické účinky v případě stavebního povolení, vydávaného stavebním úřadem, a certifikátu autorizovaného inspektora, oznámeného stavebnímu úřadu, který jej toliko eviduje a není oprávněn na něj aktivně reagovat jako u ohlášených staveb (§ 105 a 106 stavebního zákona), není možno dospět k jinému konsekventnímu názoru, než že autorizovaný inspektor vystupuje jako správní úřad, byť jen pouze v tomto omezeném rozsahu“.

[21] Pro rozhodnutí kompetenčního senátu je z citované judikatury tedy významné a určující, že Nejvyšší správní soud považuje autorizovaného inspektora za správní úřad, a certifikát autorizovaného inspektora za rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s., proti kterému je možné brojit přímo správní žalobou (nikoli odvoláním cestou správní). Kompetenční senát z těchto závěrů proto vycházel i při posouzení nyní řešené kompetenční žaloby.

[22] Nejvyšší správní soud tedy věc posoudil takto:

[23] Žalobu na rozhodnutí kompetenčního sporu podal Úřad městské části Praha 1, odbor výstavby, jehož jménem jednal starosta Ing. Hejma. Dle § 13 odstavce 1 písm. c) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“), jsou obecnými stavebními úřady Magistrát hlavního města Prahy a úřady městských částí hlavního města Prahy určené statutem. Dle § 104 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, stojí v čele úřadu městské části starosta. Starosta

Městské části Praha 1 tedy stojí v čele Úřadu městské části Praha 1, která je stavebním úřadem. Starosta tedy byl oprávněn podat kompetenční žalobu. Není tu určující vnitřní organizační členění úřadu městské části; žalobce je k žalobě aktivně legitimován.

[24] Nejvyšší správní soud se dále zabýval otázkou, zda se v daném případě jedná o některý z typů kompetenčních sporů, k jejichž projednání je příslušný. Podle § 97 odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud rozhoduje kladný nebo záporný kompetenční spor, jehož stranami jsou správní úřad a orgán územní, zájmové nebo profesní samosprávy [písm. a)]; orgány územní, zájmové a profesní samosprávy navzájem [písm. b)]; ústřední správní úřady navzájem [písm. c)]. Případy kompetenčních sporů uvedených pod písmenem b) a c) nepřípadají z povahy věci v úvahu.

[25] Nejvyšší správní soud se proto zaměřil na to, zda spor splňuje předpoklady stanovené v § 97 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[26] Jak uvedeno, postavení autorizovaného inspektora Nejvyšší správní soud charakterizoval ve výše citovaném rozsudku ze dne 25. 5. 2011, čj. 2 As 37/2011 - 81, ve kterém *explicite* označil autorizovaného inspektora za správní úřad (např. bod [17] tohoto rozhodnutí). Kompetenční senát respektuje tento závěr i v nyní rozhodované věci.

[27] Aby byl naplněn předpoklad § 97 odst. 1 písm. a) s. ř. s., bylo by za situace, že je autorizovaný inspektor považován správními soudy za správní úřad, nutné, aby druhou stranou kompetenčního sporu byl orgán územní, zájmové nebo profesní samosprávy.

[28] Kompetenční senát se v usnesení ze dne 20. 12. 2006, čj. Komp 2/2004 - 51, zabýval tím, zda je v případě obcí a krajů nutné posuzovat, zda jednaly v samostatné či přenesené působnosti, a od této skutečnosti odvozovat jejich postavení v kompetenčním sporu. Konkrétně vyslovil, že „*žalobu ve věci kompetenčního sporu podle soudního řádu správního mezi krajským úřadem vykonávajícím přenesenou působnost (zde ochrana vodních zdrojů) a Ministerstvem životního prostředí soud jako nepřipustnou odmítne [§ 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 99 písm. a) s. ř. s.]. Krajský úřad v takové věci nemůže představovat stranu kompetenčního sporu, neboť zde není ani orgánem územní, zájmové nebo profesní samosprávy [§ 97 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], ani ústředním správním úřadem [§ 97 odst. 1 písm. c) s. ř. s.]“.*

[29] Podle právě citovaného usnesení „je třeba na orgány vykonávající veřejnou správu přitom třeba nahlížet nikoliv z hlediska jejich formálního vymezení (tedy krajský úřad bezvýjimečně vždy vystupující jako orgán územní samosprávy), ale nepochybně je nezbytné individuálně v každé konkrétní věci hodnotit, jaké pravomoci daný orgán právě vykonává (srov. v této souvislosti např. rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 6. 2000, Soudní judikatura ve věcech správních č. 1042/2002“). Ustanovení § 13 odst. 1 písm. c) stavebního zákona stanoví, že obecným stavebním úřadem je Magistrát hlavního města Prahy a úřad městské části hlavního města Prahy určený statutem. Podle odstavce 4 tohoto ustanovení působnost podle stavebního zákona vykonávají tyto úřady jako působnost přenesenou. Při respektování závěrů uvedených ve věci sp. zn. Komp 2/2004 nemohl kompetenční senát dospět k jinému závěru, než že Úřad městské části Praha 1 nelze v této věci považovat za orgán územní samosprávy, ale taktéž za správní úřad.

[30] Pak je tu tedy ovšem spor mezi dvěma správními úřady (které nejsou ústředními správními úřady). O kompetenční spor [§ 97 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], jež by mohl Nejvyšší správní soud rozhodovat, tedy nejde. Nejvyšší správní soud proto žalobu jako nepřípustnou odmítl [§ 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 99 písm. a) s. ř. s.].

V. Náklady řízení

[31] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 101 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 22. září 2011

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu